

підприємства.

Бібліографія:

1. Августин Р.Р. Конкурентоспроможність та основні поняття, що її характеризують. //Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія Економіка. – 2007. – Випуск 21. – С.39-44.

2. Воронкова А. Е. Концепція управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства / А. Е. Воронкова // Економіст. – 2007. – № 8. – С. 14-18.

3. Донець Л.І, Донець А.А., Базові принципи сучасної парадигми управління конкурентоспроможністю підприємства // [Електронний ресурс] Сайт: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/bmnef/2012_1_2/15.pdf

4. Кириченко, Л. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємств / Л. Кириченко // Вісник Київ. торг.-екон. ун-ту. – 2009. - № 1. – С. 62-66.

5. Павлова В.А. Система управління конкурентоспроможністю підприємства / В.А. Павлова, Р.В. Губарєв // Європейський вектор економічного розвитку. –2014. – № 2 (17). – С.168-177

6. Чумак Л. Ф. Теоретичні аспекти управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства / Л. Ф.Чумак // Вісник ОНУ ім.Мечникова – 2013. – Т.18. Вип..3/3 – С.148-151.

Віктор ШУМАДА

слухач магістратури за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник: д. н. держ. упр., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В.С.)

ПРОБЛЕМИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Підвищення енергоефективності та впровадження енергоресурсозберігаючих технологій є стратегічним завданням усіх національних економік. Незважаючи на економічний спад в Україні, впродовж останніх років, витрати енергоносіїв у промисловості та соціальній сфері не зменшуються. Постійне зростання цін на нафту, газ, електроенергію спонукає до перегляду чинних тарифів на житлово-комунальні послуги, що одночасно породжує збільшення заборгованості

споживачів за надані послуги. Зазначене вище підтверджує важливість та значущість розроблення та впровадження ефективних заходів і технологій для збереження енергетичних ресурсів. Особливо це стосується витрат та втрат енергоресурсів у житловій сфері, де ефективність їх використання особливо низька. Внаслідок погіршення технічного стану, повного зносу та аварійності систем енергозабезпечення обсяги втрат енергоресурсів сягають до 40% загальних обсягів спожитих енергоносіїв [1, с.6]. Тому, в умовах сьогодення питання ощадливого використання паливно-енергетичних ресурсів, заміщення газу альтернативними видами палива та державна підтримка впровадження енергоефективних заходів є надзвичайно важливими для України.

Одна з таких фінансових програм підтримки кінцевого споживача розроблена Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України, яка спрямована на стимулювання населення, зокрема, індивідуальних будинків, ОСББ та житлово-будівельних кооперативів, до запровадження енергоефективних заходів, які сприятимуть зниженню споживання енергетичних ресурсів в оселях до 50%.

Одним із економічних інструментів проведення енергетичної модернізації житлових будинків та споруд є стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будівників, житлово-будівельних кооперативів та населення до запровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання, котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу) або матеріалів [4, с. 5].

Зважаючи на важливість та складність реалізації програми енергозбереження, держава взяла на себе відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів у багатоквартирних та одноквартирних будинках [2]. Для здійснення вищезазначених заходів, укладено договори про взаємодію з публічними акціонерними товариствами “Державний ощадний банк України” Державний експортно-імпорتنний банк України”, банк “Укргазбанк”.

З метою проведення роз'яснювальної роботи в частині економічних, технічних та правових засад участі населення, ОСББ, ЖБК в програмі отримання державної підтримки на впровадження енергоефективних заходів уповноваженою установою Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України було створено Call-

центр.

На регіональному та місцевих рівнях у першу чергу увагу приділяється потенціалу енергозбереження в житлово-комунальному господарстві як найбільш енергоємній галузі. У зв'язку з цим у січні 2015 року була прийнята Програма енергоефективності, енергозбереження та термомодернізації м. Тернополя на 2015-2017 роки. Вже за перший 2015 рік участь у програмі взяли дев'ять будинків, в 2016 році – вже двадцять три будинки. У 2017 році очікується ще більше, заявок на утеплення фасадів та заміни вікон на енергоефективні у місцях загального користування. Нагадаємо, що місцеві програми втілюються на умовах співфінансування, за якими 70% вартості робіт оплачує міська рада, інші 30% – мешканці багатопверхівок. За останні роки у Тернополі вдалося зменшити споживання газу на 20 відсотків завдяки різним сучасним технологіям [3].

Сьогодні в м. Тернопіль найбільш зацікавленою стороною в процесах ресурсозбереження в багатоквартирному житловому фонді є об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Проте, у реалізації проекту енергозбереження через ОСББ є теж проблеми. Зокрема, багато квартир у багатопверхових будинках придбані громадянами, а в квартирах люди не проживають. З багатьма із них голови ОСББ навіть не мають контакту.

Важливе значення на сьогодні має використання інформаційного механізму, що передбачає створення структури та безперервної системи освіти з питань енергетичного менеджменту у вищих навчальних закладах та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з використанням науково-технічної інформації. Це сприятиме економічній зацікавленості споживачів у реалізації енергоощадних та енергоефективних програм та проектів.

Таким чином, економічний та інформаційний механізми виступають ключовими у створенні мотиваційних програм як для виробників, так і для споживачів енергоресурсів, спрямованих на заміщення споживання енергоресурсів, розвиток відновлювальної енергетики, підвищення ефективності використання паливно- енергетичних ресурсів, розвиток культури енергоспоживання. Формування свідомості населення щодо ощадливого й ефективного використання енергії в повсякденному житті має стати елементом моралі громадянського суспільства, який сприятиме упровадженню енергоощадних технологій в Україні.

Бібліографія:

1. Енергозбереження у житловому фонді: проблеми, практика,

перспективи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [zhhttp://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24287/1/d0b5d0bdd0b5d180d0b3d0bed0b7d](http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/24287/1/d0b5d0bdd0b5d180d0b3d0bed0b7d)

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 231 „Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 і від 17 жовтня 2011 р. № 1056”. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/231-2015-%D0%B>

3. Реалізація прогпми енергозбереження триває. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://chasopys.te.ua/suspilstvo/1388-realizatsiia-prohramy-enerhoefektyvnosti-enerhozberezhennia-ta-termomodernizatsii-zhytlovoho-fondu-ternopolia-tryvaie>

4. Таукашева Т.Д. Механізми реалізації державної політики у сфері енергоефективності та енергозбереження. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-3/doc/2/03.pdf>

Надія ЯВОРСЬКА

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ

Проблема забезпечення висхідного розвитку національної економіки, набула особливо гострого характеру внаслідок необхідності вирішення дилеми підвищення економічної ефективності підприємств та одночасного вирішення соціальних питань [1, с.187].

Всесвітня бізнесова рада із сталого розвитку визначає соціальну відповідальність як «зобов'язання бізнесу сприяти сталому економічному розвитку, працюючи з найманими працівниками, їхніми родинами, місцевою громадою та суспільством загалом з метою покращення якості життя» [4].

Ідеї соціальної відповідальності безпосередньо пов'язані з необхідністю забезпечення сталого розвитку, досягнення балансу інтересів між бізнесовими, державними і громадськими інтересами. На сьогодні основними чинниками застосування українськими організаціями соціально відповідального підходу до ведення бізнесу є:

– позитивна репутація;